

ване, по взаимно желание съ гърците, на една точно определена демаркационна линия. Срещата въ Солунъ съ гръцкото главно командване стана посредствомъ генералъ Хесапчиевъ.

Отъ Съресъ генералъ Ивановъ замина на 18 май и още на другия день бѣ подписанъ следниятъ протоколъ.

10. Протоколъ*)

Чл. 1. Правителствата на Гърция и България, съ цель да избѣгнатъ всѣко търкане между българскитѣ и гръцкитѣ части въ зонитѣ, дѣто тѣ се намиратъ въ съприкосновение, и повѣрвайки на главнитѣ командувания на българската и гръцката войска грижата, да се съгласятъ и поставятъ между тѣзи части една демаркационна линия, която ни най-малко нѣма да съставлява предрешение на бждещата погранична линия между дветѣ държави, предназначенитъ за това лица генералъ лейтенантъ Н. Ивановъ, командущъ II армия, отъ страна на Българската главна квартира и полковникъ Дусманисъ, началникъ щаба на главното командване на гръцката армия, следъ като констатираха, че българскитѣ части заематъ сега зона, определена отъ линия, която обхваща селата Казали (Каяли), Хасанли, Дойранъ, Карасули, Кокарджа, Голебози (Голбаши), Саламанли, кота 605 (северно отъ Клепе), Жаникъ (Яаникъ), Царево (Зарево), Копачъ, Рижери (Рижеси), Караджакозъ (Караджакъой) Докзамбозъ, Шемалтосъ, Празъ-дази (Прнаръ-дагъ), кота 905, Пилафъ-тепе, кота 1872, Бигла, кота 850, Еледжикли, Андликлезъ (Апликъой), Тулджани, (Товляни или Доля), Орсане, кота 204 (западно отъ Оршанъ),

*) Въ скоби сж помѣстени названията на селата споредъ българския екземпляръ отъ протокола и картата.

а гръцкитѣ войски заематъ една зона, която се определя отъ линията, включваща следнитѣ села: Валандово, Раброво, Казали (Каяли), Орманли, Боландили (Болунтили), Байрамъ, Дервишли, Органджили, Ханзали (Хасанли), Кара-оглуларъ, Чидемли (Селимли), Бекирли, Решели, Смолъ, Орчовица (Орсовица), 12 клм. отъ шосето Карасули — Килиндиръ, Аматово, Сари-пазаръ, Виланджа (Враланджа), Кьорджинъ (Кьорзине), 2 клм. северно отъ селата Нарешъ, Караджа-кади, Келели, Хаджиларъ, Стефания, Караджикъой, Клепе, кота 605, линията на кота 305, западно отъ Сюлели, северно отъ Кеманли, северно отъ Кукари, между Зарево и Берово, 2 клм. северно отъ Берово, Румли, Копачъ, Илиджеси, Джума-мах., Пиазелти (Пиаселли), Махмудли, Гаразанли, Орлякъ, линията между Макешъ, Шекеркезъ (Черкезкъой) право на изтокъ отъ езерото, течението на Семалто до езерото, линията между Семалто и Правища, точката 1000 метра западно отъ Семалто, височинитѣ 549, 851, 905, 1872, Кукали, Самоково (Самоково), Демерли, коти 546, 204, залива Елевтера; представителитѣ на българското и гръцкото главни командувания се съгласиха върху следното:

а) Демаркационната линия между гръцката и българската армия ще има следното очертание:

Тръгва отъ Валандово и следва пѣтя, който минава презъ Дедели — Дервентъ до юго-западно отъ Хасанли, отдето взема течението на рѣката, която слиза отъ височината 535. Оттамъ минава презъ Краста (Крастали) до езерата Арджанъ и Аматово, като следва течението на р. Женско, която тече между селата Кокарджа и Стари-пазаръ. После минава езерото Аджи-гьоль отъ западъ къмъ изтокъ, следъ това стига по права линия воденицата, която се намира северно отъ Рахманли, кота 270,

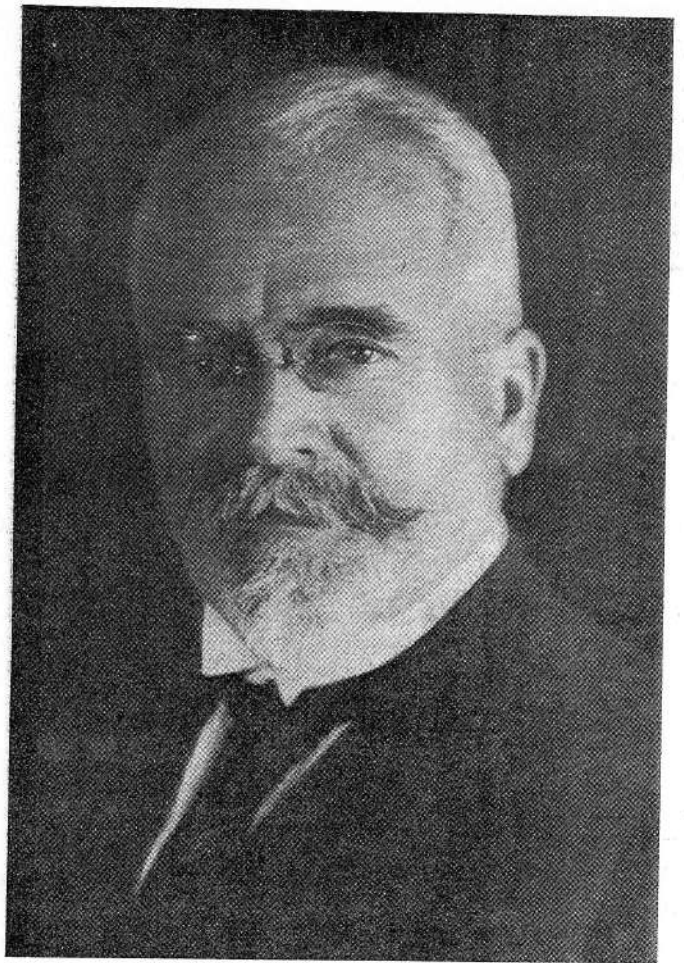
Отъ този пунктъ нататъкъ линията продължава по билото, което върви къмъ височината 605, северно отъ Клепе, и после следва право къмъ Зарево, за да се изкачи оттамъ на височината 502. Отъ този пунктъ линията следва пътя, който свързва Каражали съ Ачли (Ажели) и стига подиръ това по права линия Горесчали (Горазанлъ), Макешъ, Джамимахле, езерото Тахиносъ, което пресича, за да се насочи къмъ устието на рѣката, която има извора си северно отъ Правища и възлиза по тази рѣка по посока къмъ 851. Тази линия следъ това следва по върха Пърнаръ до височината Бигла (850), отдето слиза по единъ контрафорсъ южно отъ селото Авликъой и стига направо до Туляни (Доля), а оттамъ, презъ височината 204, като завие на северозтокъ, достига морето.

б) Изброенитѣ по-долу села да бждатъ окупирани съответно отъ грѣцки и български войски:

Валандово (грѣци), Крастали (грѣци), Али Ходжаларъ (грѣци), Голабаши (българи), Зарево (българи), Карачали (грѣци), Горанзали (грѣци), Мекешъ (грѣци), Айвали (грѣци), Джамимахле (грѣци), Авликъой (българи), Туляни (българи).

Чл. 2. За нуждитѣ по продоволствието на войскитѣ на дветѣ страни ще се позволява да минаватъ демаркационната линия въ команди, при условие всѣка отъ странитѣ да предупреждава единъ день по-рано военната властъ на другата страна, като опредѣля броя на войницитѣ, които ще влизатъ въ командата, целта и колко време ще трае пребиваването отвѣдъ демаркационната линия. Разрешението, за което се говори по-горе, ще се дава винаги.

Чл. 3. Влизането и излизането на грѣцкитѣ параходи въ пристанището Елевтера за продовол-

Д-ръ Ст. Даневъ,
председател на Народното събрание, а отъ 1. юлий
м-ръ-председател на България.

ствуването на гръцките войски ще бжде съвършено свободно.

Чл. 4. Временното съглашение, станало на 18. декемврий 1912. год. между главнитѣ командувания на българскитѣ и гръцкитѣ войски, относно превоза по желѣзницитѣ въ окупиранитѣ земи, ще се запази изцѣло и нѣма да претърпи никаква промѣна чрезъ настоящата спогодба.

Чл. 5. Българската и гръцката армии, завзели пунктове, които при очертаната демаркационна линия оставатъ извънъ отстѣпената имъ на войскитѣ имъ зона, сж длѣжни съответно да се оттеглятъ или заематъ тази зона въ срокъ отъ три деня отъ датата на подписване настоящия протоколъ.

Този членъ не може да се приложи спрямо българскитѣ войски, които се намиратъ въ Солунъ, и спрямо отдѣленията отъ българската царска армия, които пазятъ желѣзопѣтната линия Солунъ—Дедеагачъ до пункта, дето тя се пресича отъ демаркационната линия.

Чл. 6. Смѣсени комисии, въ съставъ двама гръцки и двама български офицери, ще опредѣлятъ точно на самото мѣсто демаркационната линия и ще я установятъ окончателно въ ония пунктове, дето биха се появили различия между картата и мѣстността.

За горната цель демаркационната линия ще се раздѣли на опредѣленъ брой сектори. Тѣзи комисии ще бждатъ задължени да започнатъ работата си най-късно една седмица следъ подписването на настоящия протоколъ.

Чл. 7. Настоящиятъ протоколъ се състави възъ основа на австрийската карта 1:200,000 листа Воденъ 19. или 1911, Кавала 12. (3) — 1904.

Чл. 8. Къмъ настоящия протоколъ ще бжде приложена скица, върху която ще бжде нанесена демаркационната линия.

Сжщиятъ се състави и подписа въ два екземпляра.

Солунъ, 21. май 1913. година.

За българската главна квартира:

Генералъ-лейтенантъ Ивановъ

За гръцката главна квартира:

Викторъ Дусманисъ

Следъ подписването на този протоколъ дветѣ страни побързаха еднакво да го приложатъ безъ всѣкаква забава. Известно успокоение като резултатъ на така проявената добра воля както отъ българии, така и отъ гърци настѣпи. Но все пакъ много бѣха случаетѣ, които показаха, че гърцитѣ не можеха да понасятъ намиращата се въ Солунъ една българска дружина, а сжщо така правото на българското командване върху експлоатацията на ж. п. линия Солунъ—Деде Агачъ и упражнявания надзоръ върху сжщата линия отъ страна на нашитѣ войски чакъ до гара Солунъ.

Въ всѣки случаи това положение остана непромѣнено чакъ до деня на пълния разривъ, настѣпилъ преди още да бѣ изтекълъ единъ месецъ отъ деня, въ който бѣ подписанъ горния протоколъ.